

تفکر شهر پایدار

شهر پایدار شهری است که حافظ و ارتقا دهنده رفاه اهالی چه در بلند مدت و چه در دوره متوسط باشد که در ضمن بالاترین کیفیت زندگی از آن بدست می آید. پایداری ایجاب می کند که تصمیم گیری یکپارچه در نتایج اقتصادی و اکولوژی و اجتماعی خوب به اجرا در آید .

پایداری محیطی به معنی حفظ سرمایه طبیعی است که ایجاب می کند ما انسانها در مصرف مواد تجدید شونده و در مصرف آب و منابع انرژی حد و اندازه را رعایت کرده و بیشتر از آنچه که سیستم های طبیعی می توانند فراهم کنند مصرف نکنیم. بعلاوه به یاد داشته باشیم که نسبت مصرف ما از منابع یکبار مصرف بیشتر از نسبتی نباشد که منابع پایدار تجدید شونده نتواند آنرا جبران کند بهترین مثال در این مورد نفت و سوخت فسیلی است که پس از اتمام؛ دیگر تجدید نمی شوند.

پایداری محیطی بمعنی رعایت این اصل مهم است که نسبت آلاینده های پراکنده در جو و در دامن طبیعت هرگز بیشتر از ظرفیت جذب شدن آن آلاینده ها در هوا و آب و خاک و بیشتر از توان تصفیه طبیعت نباشد.

ایجاد وضعیت بهتر در پایداری نسبی یک شهر ایجاب میکند که خصوصیات را که در الگوی ورودی ها و خروجی ها اثر میگذارند ارزیابی شود. در این راستا بایستی خاک و آب و انواع ساختمان و سیستم های حمل و نقل و سازمان فضایی را لحاظ کرد. سپس می توان پتانسیل تغییرات را حین نقشه کشیدن محوطه در ساختمان ها مورد ارزیابی قرار داد.

اصول شهر پایدار:

۱. تصمیمات امروز بایستی آینده کودکان و نسل آینده و آنچه را که در آینده برمی گزینند به خطر اندازد. همه ما مسئول اعمال فردی و گروهی خود می باشیم.
۲. منابع طبیعی بایستی عادلانه موثر مورد استفاده قرار گرفته و پایداری جامعه فدای پایداری جامعه دیگر نگردد.
۳. استفاده از منابع تجدید شونده مورد تأیید و تشویق ما است و ضمن استفاده از منابع غیرتجدید شونده بایستی به حداقل برسد. مصرف منابع تجدید شونده بایستی بیشتر از میزان تولید تجدیدی آن شود.
۴. برقراری ارتباطات آزاد بین مردم و بخش اصناف و کلیه سطوح دولتی مهم اند. ما تنوع فرهنگی اقتصادی و محیطی را ارج می نهیم.

۵. هر جامعه بایستی زمینه بهداشتی و حیاتی و بی خطری را برای تعامل انسان ها و تحصیلات و اشتغال و تفریحات سالم و سرگرمی ها و توسعه فرهنگی فراهم کند.

۶. پایداری به توانمندی جامعه اکوسیستم و یا به هر سیستم در حال فعالیت کنونی اطلاق می شود که می تواند تا آینده نامعلوم ادامه فعالیت داده بدون اینکه بر اثر فرسایش و تهی شدن منابع کلیدی به حکم اجبار به سمت سقوط هدایت گردند.

توسعه پایدار به مفهوم حرکت بر محور انسان-محیط است و توسعه امکانات اقتصادی با توجه به ملاحظات محیطی و عدالت اجتماعی را مورد توجه قرار می دهد. توسعه پایدار پس از مشکلات ایجاد شده از توسعه صرفا اقتصادی پس از جنگ جهانی مطرح گردید. جایی که توسعه بی رویه باعث اختلافات طبقاتی و مشکلات زیست محیطی عدیده ای شده و مسیر توسعه به ابعاد محیطی و اجتماعی کمتر از اقتصادی بها داده بود.

با توسعه روزانه شهری شدن زندگی بشر مفاهیم مربوط به توسعه پایدار به این حیطة وارد گردید و توسعه پایدار شهر محصول نگاه های جدید به عدالت اجتماعی، فضایی و محیطی نسبت به شهر است. شهرها در سال ۲۰۲۰ جمعیتی معادل ۷۵ درصد کل جهان را در عینی در خود جای خواهند داد که تقریبا ۲ درصد از فضای شهری را در اختیار دارند. بنابر این این تراکم عجیب و بی سابقه جمعیت و نیاز عمومی به جذب منابع اساسی منجر به بهره برداری های غیر طبیعی از منابع محلی و استثمار منابع همسایگی خواهد شد. آثار این توسعه با پس ماند های غیر قابل پیش بینی به جای مانده از شهرها ادامه داشته و آلودگی ها و بیماری ها و گونه های زندگی حاشیه ای جدید محصول این توسعه خواهد بود.

اما توسعه پایدار شهری به عنوان جزئی از توسعه پایدار بر پایه استفاده معقول از منابع طبیعی استوار شده است و در این نوع توسعه ملاحظات سه گانه، محیطی، اقتصادی و اجتماعی در کنار هم لحاظ خواهد شد. بنابر این شهر پایدار برآمده از فرایند توسعه ای است که هنیت و امکان ارتقای همیشگی سلامت اجتماعی - اقتصادی بوم شناسانه شهر و منطقه را فراهم کرده و این ذهنیت و امکان را به عینیت و اقدام مبدل ساخته است.

بنابر این راه کارهای زیر به عنوان راه کارهای توسعه پایدار شهری مطرح است :

- حداقل سازی پیامد های زیست محیطی

- حداقل سازی مصرف منابع تجدید ناپذیر

- بهره برداری از منابع تجدید پذیر

سیاست هایی که شهر به سمت پایداری هدایت میکند:

کاهش اتکا به خودروی شخصی، افزایش فشردگی کالبدی در توسعه شهری، حفاظت و احیای نظام های طبیعی شهر و منطقه پیرامون، کاهش مصرف منابع و تولید آلودگی در شهر و منطقه، بهبود زیست پذیری اجتماعات بشری، پایداری و تقویت اقتصاد شهری و اصلاح نظام اداری و حکمرانی شهری.

پایدار ماندن یعنی به جلو رفتن و ادامه دادن. پایداری یک سمت و سو است نه یک مقصد.